

TISKOVÁ ZPRÁVA

VIKTOR KARLÍK: PODZEMNÍ PRÁCE / UNDERGROUND WORK (osmdesátá léta / the eighties)

Západočeská galerie v Plzni, Pražská 13, 301 00 Plzeň
výstavní síň „13“
16. 5. – 19. 8. 2012

VERNISÁŽ: 15. 5. 2012 | 17 hodin | výstavní síň „13“

Viktor Karlík je považován za nejvýznamnějšího výtvarníka tzv. druhé generace českého undergroundu, přesto právě tu část jeho díla, která vznikala v poslední dekádě před pádem totalitního režimu v Čechách, představuje širší veřejnosti soustavněji teprve výstava *Podzemní práce / Underground Work* a s ní související stejnojmenná kniha. Ukazují Karlíkovy obrazy, plastiky, grafiky a jiné artefakty převážně z osmdesátých let ve spojení s odkazy k undergroundovému životu a kultuře, s nimiž byla práce Viktora Karlíka tehdy neodmyslitelně spjata. Projekt tak přibližuje jednu tvůrčí etapu výrazné osobnosti českého nezávislého života a současně je příspěvkem k plastičtějšímu obrazu výtvarného umění a kultury českých osmdesátých let, který je dosud zmapován jen částečně.

„Expresivita v Karlíkových obrazech sice postihovala dobu, kterou jsme žili, ale nemělo to nic společného s nějakým politickým protestem a nebyla to žádná ‚sociologická sonda‘. (...) Myslím si, že jeho prvotní období se do historie české malby zapsalo naprosto nezaměnitelným způsobem, že v té době tu snad nikdo nemaloval tak tvrdě a tak ostře.“ (Ivan M. Jirous)

„Na navenek beznadějně životní perspektivy, dané undergroundovým postavením ‚mimo‘, reaguje Karlík zběsilým životním tempem: účastní se nevázaných bohémských večírků a destruktivních happeningů a jeho malby a plastiky z té doby charakterizuje přetlak emocí, posedlost tvorbou a nevyčerpatelný potenciál energie a imaginace. (...) V polovině osmdesátých let jeho živelný expresivní výraz do jisté míry souzní s tvorbou postmoderní výtvarné generace, která reaguje na impulsy neoexpresionismu a transavantgardy. (...) Od příslušníků své výtvarné generace se ale výrazně liší: jeho vyhraněné postoje se v oficiálním prostoru uplatnit nemohou a ani jeho ‚divoká malba‘ v podstatě neodpovídá tehdejší postmoderním tezí.“ (Pavla Pečinková)

„Nepopírám, že obrazy Karlíka jsou plny excitovaných psychických hnutí, plny napětí a výkřiků (...), že jsou až delirantní (...) a že jeho osamělí pijáci na diváka útočí (...), ale pro to vše nepřejdu přece, že tento velmi vitální malíř bere své poslání jako těžké, ale slastné jho, že tvoří ne z přetlaku zoufalství, ale z přetlaku tvůrčí invence, která jej vede ke stále novým a novým experimentům.“ (Egon Bondy)

Viktor Karlík se v osmdesátých letech nevěnoval pouze volné tvorbě, která je základem výstavy, ale stál u zrodu a vývoje mnoha nezávislých aktivit. Vedle dnes již legendární *Revolver Revue* to byly nejen sborníky *Desítka X / Violit* a další samizdatové publikace, ale například i hudební skupina Národní třída. Ke Karlíkovým souputníkům z tzv. druhé generace českého undergroundu patřili mimo jiné literáti J. H. Krchovský, Vít Kremlička, Jáchym Topol či Petr Placák, hudebník Filip Topol (Psí vojáci), výtvarníci Marek Hlupý a David Němec a mnohé další osobnosti, inspirované v životním postoji staršími „zdroji“ (časopis *Vokno*, skupiny The Plastic People of the Universe a DG 307, Egon Bondy, Dana a Jiří Němcovi aj.) a rozvíjející koncept, který nejzřetelněji formuloval a reprezentoval Ivan M. Jirous: samizdat stejně jako výstavní akce, realizované důsledně mimo struktury sloužící komunistickému režimu, byly pro Karlíka a jeho souputníky dospívající v období normalizace jediným přijatelným prostorem pro zveřejňování vlastní práce. Karlíkova „podzemní“ tvorba je s tímto výrazným postojem a neméně vyhraněným životním stylem úzce provázána.

KNIHA

U příležitosti výstavy *Podzemní práce / Underground Work* vychází v Edici Revolver Revue a ve spolupráci se Západočeskou galerií v Plzni obsáhlá stejnojmenná kniha v českém a anglickém jazyce, která kromě reprodukcí prací Viktora Karlíka z daného období zahrnuje mj. jeho "zpětný deník", texty Ivana M. Jirouse, Egona Bondyho, Pavly Pečinkové a Martina Machovce, rozhovor Adama Drdy a také řadu dobových fotografií a dalších dokumentů.

Koncept Viktor Karlík ve spolupráci s Tamarou Hořejší. Grafická úprava Luboš Drtina a Jan Čumlivski. Fotografická spolupráce Ondřej Příbyl. 360 stran, formát 230 x 280 mm, pevná vazba.

VIKTOR KARLÍK (narozen 13. 3. 1962 v Praze) byl po absolvování Střední průmyslové školy grafické zaměstnán v depozitáři Orientální sbírky Národní galerie v Praze, mj. jako restaurátor, především se ale věnoval volné tvorbě a řadě neoficiálních aktivit. Kromě jiného v roce 1985 spoluzaložil *Revolver Revue* (o deset let později pak časopis *Kritická Příloha RR*); v roce 1990 stál u zrodu týdeníku *Respekt* (je autorem jeho loga). Vydavatelskou, redakční a kurátorskou prací na projektech zaměřených především na neznámé, zakázané či nepohodlné osobnosti a díla se vedle vlastní tvorby zabývá dodnes. Po éře samizdatů graficky upravil řadu publikací, některé z nich ilustroval (Zbyněk Hejda, *Sny*). Je autorem bronzové pamětní desky hudebníka Milana Mejly Hlavsy (odhalena v Praze v roce 2005) či ceny festivalu dokumentárních filmů v Jihlavě. Karlíkově práci je věnováno několik publikací a autorských knih, jeho díla jsou zastoupena ve veřejných i soukromých sbírkách.

www.viktorkarlik.cz, www.revolverrevue.cz

Tamara Hořejší

KONCEPCE VÝSTAVY:	Viktor Karlík ve spolupráci s Tamarou Hořejší, Pavlou Pečinkovou a Lubošem Drtinou
KURÁTOR ZČG:	Petr Jindra
GRAFICKÉ ŘEŠENÍ:	Luboš Drtina
JAZYKOVÁ REDAKCE:	Lenka Prokopcová
INSTALACE:	Jan Jirka, Petr Kutek, Jakub Čermák
TECHNICKÁ SPOLUPRÁCE:	Michaela Drtinová, Ondřej Příbyl, Přemysl Havlík
ZAPŮJČITELÉ:	Viktor Karlík, Helena Honcoopová, Viktor Stoilov

Otevřeno denně kromě pondělí od 10 do 18 hodin.

KOMENTOVANÉ PROHLÍDKY S PAVLOU PEČINKOVOU

st | 20. 6. | 17 hodin

út | 31. 7. | 17 hodin

DOPROVODNÝ PROGRAM PŘIPRAVENÝ VE SPOLUPRÁCI S REVOLVER REVUE

pá | 25. 5. | 18:15 hodin

J. H. Krchovský, autorské čtení (pořad v rámci Muzejní noci v ZČG)

st | 27. 6. | 18 hodin

Večer s Revolver Revue / Jáchym Topol čte ze svých textů z osmdesátých let, Viktor Karlík a Terezie Pokorná představí letní číslo *Revolver Revue* a Michael Špirit promluví na téma *Pozemská poezie – literatura na zemi a v podzemí*.

po | 16. 7. | 17 hodin

Normalizace osmdesátých let a nezávislý život vs. normalizační stereotypy dnes / beseda s **Danou Němcovou** a **Adamem Drdou**

čt | 9. 8. | 17 hodin

Milan Kohout: undergroundová "Druhá kultura" osmdesátých let v Plzni: vyprávění, čtení, dobové diapozitivy a filmy

KONTAKT PRO REPRODUKCE:

viktor.karlik@gmail.com, tel. 721 453 107

KONTAKT PRO MÉDIA:

Mgr. Eva Reitspiesová

tisková mluvčí ZČG

tel. 377 908 514, mobil 731 474 266

e-mail: reitspiesova@zpc-galerie.cz